

## Uppföljande granskning 2022

### Granskning av kommunens arbete med psykisk ohälsa

Granskningen genomfördes under hösten 2020 och syftade till att bedöma om arbetsmarknads- och socialnämnden säkerställt ett ändamålsenligt arbete med att förebygga psykisk ohälsa och stödja personer där behov föreligger.

#### Tillvägagångssätt

I tabellen nedan redogörs för revisorernas rekommendationer samt nämndernas svar per rekommendation. I den högra kolumnen vill vi att ni beskriver hur och i vilken utsträckning som ni har arbetat med respektive rekommendation. Vi vill gärna att ni är så utförliga som möjligt i era svar och beskriver hur ni har tagit hänsyn eller beaktat rekommendationen och även nämndens svar i ert arbete. Det kan exempelvis vara beskrivningar av rutiner som reviderats, kommit till eller status på pågående arbete. Om ni inte har arbetat med en rekommendation vill vi gärna att ni berättar varför ni inte har gjort det. Om det finns någon dokumentation såsom ett beslut eller en uppdaterad handling vill vi gärna ta del av dessa. I kolumnen "frågor" finns ett antal frågor till varje rekommendation som ni kan använda som stöd i svaret.

| Revisorernas rekommendationer                                                                                                                                                                                                            | Nämndernas svar                      | Frågor                                                                                                                                                                                                                                                                           | Svar och beskrivning av situationen idag                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Arbetsmarknads- och socialnämnden</b>                                                                                                                                                                                                 |                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Att i nära samråd med förvaltningen följa upp det nya systemet för målstyrning och säkerställa att analys och kvalitetsuppföljning sker i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. | Inget svar från nämnden har hittats. | Har systemet för målstyrning följts upp i samråd med förvaltningen? Om ja, förklara hur uppföljningsprocessen ser ut. Om nej, varför?<br><br>Hur säkerställer ni att analys och kvalitetsuppföljningen sker i enlighet med föreskrifterna gällande systematiskt kvalitetsarbete? | Förvaltningen arbetar i enlighet med kommunens nya system för målstyrning som innebär att samtliga enheter inom förvaltningen rapporterar aktuell status och eventuella avvikelser inom området kontinuerligt.<br><br>Sedan granskningen genomfördes har det tydliggjorts vilka mål respektive enhet ska följa upp månadsvis. Eventuella avvikelser lyfts i förvaltningens måldialoger som också sker månatligen.<br><br>Förvaltningen följer fortlöpande förändringar kopplade till kvalitetsledning och genom den täta uppföljningen är arbetet ständigt pågående. |
| Att se över den del av målstyrningen som avser framtagandet av indikatorer. Centralt här är att indikatorerna bör utgöra del i verksamhetsutvecklingen och fungera som ett drivmedel för förbättring                                     | Inget svar från nämnden har hittats. | Har en översyn gjorts över indikatorerna i syfte att främja verksamhetsutveckling? Om ja, förklara vad översynen har lett fram till. Om nej, varför?                                                                                                                             | Tidigare gjordes uppföljning enbart vid delårsrapportering. Sedan granskningen genomfördes har arbetet med indikatorerna utvecklats. Indikatorerna tas fram tillsammans med medarbetare i verksamheterna för att säkerställa att det som följs upp har betydelse för medborgarna. Sammantaget är                                                                                                                                                                                                                                                                     |

|                                                                                                                              |                                      |                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| och utveckling under året. I dagsläget är majoriteten av indikatorerna uppfyllda redan vid delår 1.                          |                                      |                                                                                                                                                   | indikatorerna mer verksamhetsnära, konkreta och har tydligare medborgarfokus.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Att tydliggöra styrkedjan utifrån antagna kvalitetsmål.                                                                      | Inget svar från nämnden har hittats. | Har styrkedjan utifrån antagna mål tydliggjorts? Om ja, förklara hur den har tydliggjorts. Om nej, varför?                                        | <p>Sedan granskningen genomfördes har styrkedjan förtydligats så att nämndens formulerade kvalitetsmål har brutits ned på enhetsnivå. Med utgångspunkt i nämndens övergripande kvalitetsmål konkretiseras målen i enhetsplanerna, som följs upp månadsvis. I samband med att enhetsplanerna arbetas fram görs även en analys och verksamhetsbeskrivning.</p> <p>Tidigare var den ekonomiska utvecklingen i fokus för uppföljningen, numera omfattar uppföljningen hela verksamhetens utveckling och måluppfyllnad.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Att följa upp arbetet med införandet av de nya riktlinjerna inom socialpsykiatri samt följa upp arbetet med målgruppsanalys. | Inget svar från nämnden har hittats. | <p>Hur har uppföljningen gällande införandet av riktlinjerna inom socialpsykiatri sett ut?</p> <p>Hur har arbetet målgruppsanalys följts upp?</p> | <p>Nya riktlinjer för handläggning av ärenden enligt socialtjänstlagen gällande personer med psykisk funktionsnedsättning antogs av arbetsmarknads- och socialnämnden den 28 oktober 2020. I samband med utarbetande av de nya riktlinjerna utvidgades målgruppen för enhetens arbete. Definitionen av målgruppen utgår ifrån och bygger på slutbetänkandet av nationell psykiatrisamordning (SOU 2006:100 <i>Ambition och ansvar. Nationell strategi för utveckling av samhällets insatser till personer med psykiska funktionsnedsättningar och funktionshinder</i>).</p> <p>Under 2022 har verksamheten även bytt namn för att bättre motsvara målgruppen för enhetens arbete, från enheten för socialpsykiatri till enheten för socialt stöd och skydd.</p> <p>Enheten har efter införandet arbetat strukturerat med att implementera de nya riktlinjerna inklusive utvidgningen av målgruppen.</p> |

|                                                                                                                                                                      |                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Att göra en översyn av verksamheten kring äldres psykiska ohälsa samt utreda hur samverkan kan stärkas för att arbeta förebyggande.                                  | Inget svar från nämnden har hittats. | <p>Har en översyn gjorts av verksamheten gällande äldres psykiska ohälsa. Om ja, förklara översynen och vad som framkom. Om nej, förklara varför.</p> <p>Har en utredning genomförts gällande hur samverkan kan stärkas för att arbeta förebyggande? Om ja, förklara vad utredningen har lett fram till. Om nej, förklara varför.</p> | <p>Det pågår ett förvaltningsövergripande utvecklingsarbete kring samverkan gällande personer med sammansatta behov. för att säkerställa att rätt stöd ges i rätt tid, där arbetet med psykisk ohälsa oavsett ålder utgör en del. Arbetet har sin utgångspunkt i det uppdrag som formulerades i arbetsmarknads- och socialnämndens och äldre- och omsorgsnämndens respektive nämndplan för 2020, att ta fram ett arbetssätt som främjar samverkan gällande insatser till personer med psykisk funktionsnedsättning. När uppdraget redovisades i januari 2021 fick förvaltningscheferna i uppdrag från respektive nämnd att skapa förutsättning för utvecklad samverkan. Arbetet som pågår genomförs i enlighet med den åtgärdsplan som nämnderna godkände i samband med att uppdraget gavs.</p>                                                                                                                                                                                        |
| Att följa upp det arbete som pågår inom ramen för bostadslöshet samt vid behov vidta åtgärder för att säkerställa att personer som är i behov av stöd erbjuds detta. | Inget svar från nämnden har hittats. | <p>Har arbetet gällande bostadslöshet följts upp? Om ja, hur har uppföljningen sett ut? Om nej, varför?</p> <p>Har det vidtagits några åtgärder för att säkerställa att personer i behov erbjuds stöd? Förklara åtgärderna.</p>                                                                                                       | <p>Inom arbetsmarknads- och socialförvaltningens enhet för förvaltningsstöd finns bogrupper, som bedriver ett systematiskt vräkningsförebyggande arbete för att stötta individer som riskerar att hamna i bostadslöshet, samt för att rusta individer för att behålla ett eget boende. Bogrupper får information via bostadsföretagen när en hyresgäst hamnar i en situation som innebär att de kan riskera vräkning. De sätter sig in i situationen och kontaktar sedan den boende med erbjudande om rådgivning och stöd. Bogrupper kan även hänvisa den boende till andra instanser som skuldrådgivare, socialtjänsten eller till förmedlingsmedel.</p> <p>Under 2021 arbetade förvaltningen fram nya riktlinjer för handläggning av försöks- och träningslägenheter. Målgruppen är personer som av olika orsaker har svårigheter att få en egen bostad och behöver stöd på vägen till eget bostadskontrakt. Riktlinjerna antogs av nämnden den 22 juni 2021 och beskriver bland</p> |

|  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--|--|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |  | <p>annat under vilka förutsättningar som enskilda kan beviljas bistånd till försöks- eller träningslägenhet samt hur ansvarsfördelningen ser ut inom organisationen.</p> <p>En utredning/kartläggning om bostadslöshet i Tyresö kommun genomfördes också 2021 på uppdrag av arbetsmarknads- och socialförvaltningen och äldre- och omsorgsförvaltningen, som underlag för hur kommunen övergripande kan arbeta med frågan framöver.</p> <p>På nationell nivå har beslut fattats om en strategi för att motverka hemlöshet där metoden Bostad först, som tar sikte på hemlösa personer med social problematik, utgör ett av verktygen för att uppnå målen i strategin. Förvaltningen bevakar frågan och ser över förutsättningarna för att tillämpa metoden i Tyresö.</p> |
|--|--|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Beskriv kortfattat hur arbetet med att förebygga psykisk ohälsa och stödja personer där behov föreligger påverkades under pandemin.

Pandemin har bidragit till ökad medvetenhet och fokus på att uppmärksamma tecken och signaler på psykisk ohälsa.

I största möjliga mån har verksamheterna som riktar sig till målgruppen hållits öppna och igång.

Förvaltningen har ställt om för att hitta alternativa sätt att erbjuda kontakt och insatser riktade till målgruppen, för att möta behovet och förebygga psykisk ohälsa. Exempelvis har man infört säkra digitala möten. På så vis har man kunnat hålla fortlöpande kontakt med enskilda. Det har bidragit till ökad delaktighet och tillgänglighet inom socialtjänsten.

Öppna förskolan har hållit öppet men haft aktiviteter utomhus istället för inomhus, på så vis har man kunnat fånga upp barn och föräldrar i behov av stöd.

Andra verksamheter som har haft stor betydelse för att förebygga psykisk ohälsa, är exempelvis skolan som viktig arena för att fånga upp barn och ungdomar som riskerar psykisk ohälsa. Även civilsamhället har haft en viktig roll i detta.